

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут морського бізнесу

Кафедра «Підприємництво та туризм»

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни: «Організація туризму (організація екскурсійної діяльності)»

Освітній рівень	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>	
Програма навчання	<i>Освітньо-професійна</i>	
Галузь знань	<i>03</i>	<i>Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035</i>	<i>Філологія</i>
Освітня програма	<i>Технічний переклад у сфері морського бізнесу</i>	
Цикл дисципліни	<i>Вибіркова</i>	
Курс та семестр	<i>3 курс, 5 семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>3 кредитів ECTS / 90 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>Лекції, практичні заняття</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	<i>Розрахунково-графічне завдання</i>	
Форми контролю	<i>Залік</i>	

Викладач:

Іванов Андрій Миколайович, кандидат економічних наук, доцент (andriy5555@i.ua)

Семенов Василь Федорович, доктор економічних наук, професор semva@ukr.net

Метою навчальної дисципліни «Організація екскурсійної діяльності» є формування у студентів теоретичних, професійних знань і практичних навичок, що дають їм змогу самостійно організовувати й планувати екскурсійну діяльність; розробляти й проводити екскурсії; здійснювати екскурсійне обслуговування.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН05. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, приборчниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН06. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

Очікувані результати навчання дисципліни:

Здобувач вищої освіти знає:

- місце і роль екскурсійної діяльності в індустрії туризму;
- принципи класифікації, функції, ознаки екскурсії;
- методику підготовки та проведення екскурсії;
- вимоги до екскурсовода;
- принципи диференційованого підходу до екскурсійного обслуговування.

Здобувач вищої освіти вміє:

- організовувати та планувати екскурсійну діяльність;
- готувати контрольний та індивідуальний тексти екскурсії;
- розробляти та проводити екскурсії;
- складати технологічну карту екскурсії.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Екскурсійна теорія.					
1	Екскурсознавство - основа організації екскурсійної діяльності. Види екскурсійних послуг.	2			7
2	Організація надання екскурсійних послуг на туристсько-екскурсійних підприємствах.	2	2		7
3	Сутність екскурсії. Класифікація екскурсій.	2	2		7

4	Екскурсійний процес та екскурсійний метод. Особливі елементи екскурсійної діяльності.	2	2		7
Модуль 2. Технологія створення, методика та техніка ведення екскурсії					
5	Технологічні етапи створення нової екскурсії. Методичні прийоми проведення екскурсій.	2	2		8
6	Техніка ведення екскурсії	2	2		8
7	Професійні вимоги, складові професії. Підготовка екскурсовода.	2	1		8
8	Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування. Особливості проведення різних видів екскурсій	2	1		8
Всього		16	14		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Охарактеризуйте організацію екскурсійних послуг як навчальну дисципліну.
2. Визначте функціональні напрямки роботи з організації надання екскурсійних послуг в туристичних підприємствах.
3. Зазначте, з яких позицій може виступати екскурсовод перед екскурсантами. Класифікація музеїв по їхньому профілю.
4. Вкажіть на недоліки (на Вашу думку) нормативних актів щодо контролю за наданням екскурсійних послуг суб'єктами підприємництва.

5. Назвіть етапи підготовки до екскурсії.
6. Вкажіть, які об'єкти можуть виступати екскурсійними об'єктами?
7. Охарактеризуйте методичні прийоми розповіді.
8. Класифікація музеїв.
9. Нормативно-правове забезпечення надання екскурсійних послуг.
10. Охарактеризуйте діяльність Українського екскурсійно-методичного центру.
11. Як відбувається відбір та вивчення екскурсійних об'єктів?
12. Охарактеризуйте особливі методичні прийоми при організації екскурсій.
13. Вкажіть на складові організації та технології ведення екскурсії.
14. Опишіть методику проведення туристичного супроводу.
15. Основні критерії оцінки екскурсії. Основи екскурсійного маркетингу.
16. Методичні прийоми показу при проведенні екскурсій.
17. Вкажіть, як впливають жести екскурсовода на аудиторію під час екскурсії?
18. Якими нормативно-правовими актами регулюється надання екскурсійних послуг?
19. Методика розробки екскурсоводом нової теми.
20. Особливості музейної експозиції.
21. Професійні компетенції екскурсовода.
22. Організація менеджменту екскурсійної діяльності.
23. Види показу у автобусній екскурсії.
24. Складання методичної розробки екскурсії та її оформлення.
25. Поясніть різницю між контрольним текстом і індивідуальним текстом екскурсії. Назвіть перелік документів, необхідних для проведення екскурсії.
26. Критерії відбору об'єктів для екскурсії.
27. Наведіть класифікаційні ознаки екскурсій та їх характеристику.
28. Особливості проведення тематичних екскурсій.
29. Сутність екскурсознавства як науки.
30. Методична розробка екскурсії, її призначення та порядок складання.
31. Наведіть приклад маршруту екскурсії та відмітьте вимоги до нього.
32. Зазначте схему та завдання екскурсійного процесу.
33. В чому полягає різниця між темою та назвою екскурсії?
34. Які ознаки дозволяють розглядати екскурсію як туристичну послугу?
35. Зазначте, в чому полягає сутність вступу, основної частини та висновку по екскурсії та яке їх значення і структура?
36. Охарактеризуйте екскурсійний метод, його особливості.
37. Особливості проведення оглядових екскурсій.
38. Види екскурсійних об'єктів та їх класифікація.
39. Методика підготовки екскурсовода до проведення чергової екскурсії.
40. Методика оцінки екскурсійних об'єктів.
41. Особливості розповіді при проведенні екскурсій.
42. В чому полягає організація роботи групи?
43. Навіщо дотримуватись вимог щодо використання вільного часу під час екскурсії?
44. Особливості проведення пробної екскурсії.
45. Розкрийте сутність музейної експозиції.
46. Види музейних екскурсій.
47. Дайте визначення поняттю "ємність ринку екскурсійних послуг".
48. Методика проведення екскурсії.
49. Перешкоди в розвитку підприємницької діяльності в сфері екскурсійних послуг.
50. Зазначте різницю між проектуванням послуги "екскурсія" і туристичного продукту.
51. Методичні прийоми розповіді при проведенні екскурсій.
52. В чому полягають основи правового регулювання в сфері надання екскурсійних послуг?
53. Види музейних екскурсій.
54. Особливості міміки екскурсовода.

55. Як отримати дозвіл на право здійснення туристичного супроводу?
56. Суть поняття "техніка проведення екскурсій".
57. Особливості демонстрації об'єктивного показу

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

основна

1. Абрамов В. В. Проблеми удосконалення системи підготовки і менеджменту персоналу екскурсійної сфери туристської галузі України. / В. В. Абрамов, М. М. Покоłodна / Коммунальное хозяйство городов: научно-технический сборник. Серия : Экономические науки. – Київ: «Техніка», 2007. – Вып. 75. С. 203 – 211.
2. Бабарицька В. К. Екскурсознавство і музеєзнавство: навч. посібник /В. К. Бабарицька, А. Я. Короткова, О. Ю. Малиновська. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 462 с.
3. ГОСТ 28681.1 – 95 Туристско-экскурсионное обслуживание. Проектирование туристских услуг.
4. ГОСТ 28681.2 – 95 «Туристско-экскурсионное обслуживание. Туристические услуги. Общие требования».
5. ГОСТ 28681.3 – 95 «Туристско-экскурсионное обслуживание. Требования по обеспечению безопасности туристов и экскурсантов».
6. Дашевська І. М. Інтерактивні методи навчання та їх застосування в екскурсійній діяльності / І. М. Дашевська, О. І. Томкович // Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2012. – № 4 (239). – Ч. 2. – С. 129–134.
7. ДСТУ EN 15565:2016 (EN 15565:2008, IDT) Туристичні послуги. Вимоги до професійної підготовки та кваліфікаційних програм для гідів. Наказ від 11 серпня 2016 року № 236 «Про прийняття нормативних документів України, гармонізованих з міжнародними та європейськими нормативними документами, та скасування нормативних документів. – України». / № – Вперше. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://cct.com.ua/2016/11.08.2016_236.htm
8. Енциклопедичний словник-довідник туризму / В. А. Смолій, В. К. Федорченко, В. І. Цибух; [за заг. ред. В. К. Федорченко]. – Київ: Видавничий дім «Слово», 2006. – 372 с
9. Король О. Д. Організація екскурсійного обслуговування в туризмі: навч. посіб. / О. Д. Король. – Сучава, Сучавський університет, 2015. – 110 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07navchproc>
10. Маврина Н. С. Процесс формирования экскурсионной услуги [Электронный ресурс] / Н. С. Маврина // Культура народов Причерноморья. – 2009. – № 161. – Режим доступа : http://www.nbuv.gov.ua/portal/ soc_gum/knp/161/knp161_123-126.pdf.
11. Організація екскурсійної діяльності. Опорний конспект лекцій. Уклад. О. О. Каролоп. – Київ : Видавничий центр КНТЕУ. – 2002. – 45 с.
12. Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцям туристичного супроводу, від 20 жовтня 2004 р., № 1344/9943.
13. Федорченко В. К. Історія екскурсійної діяльності в Україні: навч. посібник / В. К. Федорченко, О. М. Костюкова, Т. А. Дьорова, М. М. Олексійко. – Київ : Кондор, 2004. – 166 с.

ДОДАТКОВА

1. Емельянов Б. В. Экскурсоведение: учебник / Б. В. Емельянов. – М.: Советский спорт, 2007. – 216 с.
2. Емельянов Б. В. Организация экскурсионной работы : методика, опыт / Б. В. Емельянов, В. В. Дворниченко. – М. : Профиздат, 1984. – 163 с.
3. Емельянов Б. В. Профессиональное мастерство экскурсовода: учеб. пособие / Б. В. Емельянов. – М. : ЦРИБ «Турист», 1986. – 121 с.
4. Жарков А. Д. Экскурсия как педагогический процесс: метод. рекомендации / А. Д. Жарков. – М. : ЦРИБ «Турист», 1995. – 40 с.
5. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм»
6. 1282-IV від 18.11.2003 р. / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2000. – № 18 [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http:// www.uazakon.com](http://www.uazakon.com)
14. Зінченко В. А. Екскурсологія як туризмологічна наука / А. Зінченко // Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. – Серія: філософські науки. – Київ, 2010. – Вип. 8. – С. 211–223.
7. Илюхин М. М. Музейные экскурсии. Методические рекомендации / М. М. Илюхин. – М. : ЦРИБ «Турист», 1991 – 80 с.
8. Илюхин М. М. Особенности и средства показа в экскурсии: метод. рекомендации / М. М. Илюхин. – М. : ЦРИБ «Турист», 1990. – 80 с.
9. Илюхин М. М. Рассказ на экскурсии: метод. рекомендации / М. М. Илюхин. – М. : ЦРИБ «Турист», 1991. – 48 с.
10. Менеджмент туризма : Туризм как объект управления: учебник. Под. ред. В. А. Квартальнова. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 302 с.
11. Омельченко Б. Ф. Дифференцированный подход к обслуживанию различных групп туристов и экскурсантов: конспект лекцій / Ф. Омельченко. – М. : ИПК, 1997. – 120 с.
12. Омельченко Б. Ф. Экскурсионное общение: познание, воспитание, отдых / Б. Ф. Омельченко. – М. : Наука, 1991. – 380 с.
13. Савина Н. В. Экскурсоведение: учеб. пособие / Н. В. Савина, З. М. Горбылева. – Минск : БГЭУ, 2004. – 335 с.
14. Сучасний тлумачний словник української мови : 60 000 слів / [за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. В. В. Дубічинського]. – Харків : ВД «Школа», 2009. – 832 с.
15. Тельчаров А. Д. Основы музейного дела. Введение в специальность: курс лекций / А. Д. Тельчаров. – М. : Омега-Л, 2005. – 184 с.
16. 32. Хуусконен Н. М. Практика экскурсионной деятельности / Н. М. Хуусконен, Т. М. Глушанок. – М. : Герда, 2008. – 208 с.
17. Чагайда І. М. Екскурсознавство: навч. посібник / І. М. Чагайда, С. В. Грибакова. – Київ : Кондор, 2004. – 204 с.
18. European federation of tourist guide associations [Electronic resource]. – Regime of access : <http://www.feg-touristguides.com>
19. European standard EN13809:2003 Tourism services – Travel agencies and tour operators terminology [Electronic resource] / – Regime of access : <http://www.wftga.org/sites/default/files/imceuploads/documents/DEFINITIONS%20OF%20TOURIST%20GUIDE-TOUR%20MANAGER-TOUR%20ESCORT-FINAL.pdf>

